

Liikunnan ja urheilun tulosityksikön osavuosikatsaus 3, tilanteessa 31.10.2023

Liikunnan ja urheilun toiminnan toteutuminen

Uimahalleissa oli 1.1.-31.10.2023 yhteensä 1 043 035 kävijää. Vuonna 2022 kävijöitä vastaavana aikana oli 900 363. Tammikuussa 2022 uimahallit olivat kiinni ja Matinkylän uimahalli avattiin vasta huhtikuun alussa 2022. Laajempi tarjonta on tuonut 140 000 käynnin kasvun.

Matinkylän uimahallin teräsaltaan takuukorjaus on 1.11.-31.12.2023. Korjauksen aikana pyritään tekemään myös mahdollisimman paljon muita korjauksia, jotta vuosi 2024 menisi normaalin vuosihuoltoaikataulun mukaan.

Olarin uimahalli avattiin 5.6.2023. Kävijöitä lokakuun loppuun mennessä on ollut 4 222.

Espoonlahden uimahallin kävijämäärä on laskenut, lokakuun loppuun mennessä 2023 kävijöitä oli 180 754, vuonna 2022 194 520. Vuonna 2019 luku oli 289 841. Joustavaa hinnoittelua on käytetty Espoonlahden uimahallin 40- vuotissyntymäpäiväviikolla lokakuun lopussa, jolloin uimaan pääsi kaksi henkilöä yhden lipun hinnalla. Näitä ostoja oli 123 kpl, eli yhteensä 246 henkilöä käytti etua. Koko viikon kokonaiskävijämäärä oli 5596, kun tavallisella viikolla on n. 4500 kävijää.

Leppävaaran maauimalan avaaminen viivästy, maauimala avattiin vasta 7.6. Kesäkuun kävijämäärä 58 056 oli silti yli 3000 käyntiä enemmän kuin vuonna 2022. Avaus ehdittiin tehdä kesäkuun helteisiin.

Leppävaaran urheilupuiston stadionin peruskorjaus valmistui. Ratapinnoite ja luonnonnurmi uusittiin, nurmen alle laitettiin lämmityspotket ja stadion sai uudet valaisinmastot. Stadionin viereen valmistui Liikuntahalli Kameleonten, joka on yksityinen yleisurheilu-, palloilu- ja voimisteluhalli. Kameleonten liikuntahalliin valmistui myös urheilupuiston kenttien käyttäjien puku- ja pesutilat, tulevan tekojään kylmäenergiatilat sekä huoltokaluston tallitilat sekä kuntalaisten käyttöön tuleva kuntosali. Liikunta ja urheilu on näissä tiloissa vuokralainen. Stadion ja halli olivat heinäkuussa yleisurheilun alle 23-vuotiaiden EM-kilpailujen käytössä.

Suurimpia vuokra-avustuksia saavien seurojen kanssa on pidetty tapaamisia. Aiheena on ollut yhteinen huoli harrastamisen hinnasta. Muutoin seuratoiminta on elpynyt koronan vaikutuksista, jäsenmäärät ovat pitkäaikaisella lineaarisella kasvukäyrällä.

Ohjaajakoulutus yhteistyössä seurojen ja 3K (kolmen kampuksen urheiluopisto) kanssa alkoi syyskuussa. Suunnitelma monikulttuuristen ohjaajien lisäkoulutuksesta on myös osa kaupungin kotouttamisohjelmaa. Kotouttaminen on aiheena myös lokakuun seuraseminaarissa.

Avustuksen vaikuttavuutta harrasteryhmien osalta käynnistettiin syksyllä. Ryhmiä, joihin kohdistetaan toiminta-avustusta, on syksyllä 32, jotka täyttävät annetut kriteerit. Toimijoita on 19 eri seuraa.

Ohjattujen liikuntaryhmien osalta osallistujamäärän kasvu jatkuu. Lokakuun loppuun mennessä senioreille suunnatuille liikuntakursseille oli ilmoittautunut 1 682 senioria, joista +68 senioreita oli 936 asiakasta. Vuonna 2022 senioreita oli ilmoittautunut 1 502, joista +68 senioreita oli 810. Keski-Espoon uimahallilla aloitettiin heinäkuussa virtuaalisten vesijumppaohjelmien tarjonta.

Kevätkaudella järjestettiin Töpinöitä yhdeksässä eri paikassa. Käyntejä näissä oli 2118. Syykaudella Töpinöitä järjestetään kymmenessä paikassa. Alakoululaisten WAU-kerhoja oli keväällä 83 kerhoa jossa käyntejä oli 1313. Syksyllä 2023 käynnistyi 88 kerhoa. Nuorten

Jumppi-ryhmiä oli keväällä 11 ja käyntejä niissä oli 1067. Suosituin tunti oli kuntosaliharjoittelu. Syksyllä käynnistyi yhdeksän ryhmää. Kulttuuri- ja liikuntapolku KULPSssa käyntejä oli 16 582. Koululaisten loma-aikoina järjestettiin toimintaa kaikilla suuralueilla. Käyntejä näissä oli n.3230. Kumppanuusjärjestettiin alakoululaisille Monilajileirit Espoonlahdessa ja Leppävaarassa. Lapsia näillä kahdenviikon leireillä oli yhteensä 520.

Yleisurheilun alle 23-vuotiaiden Euroopan mestaruuskilpailut 13.-16.7.2023 – Tapahtumakyselyn tuloksia

Yli 14 000 katsojaa seurasi paikan päällä Leppävaaran stadionilla, kun 1100 urheilijaa 40 eri maasta kamppaili EM-kisamenestyksestä ja kannusti Suomen 10 mitalin ja 13 pistesijan menestykseen. Arvokisoissa kerättiin kävijädataa ja palautteita, joiden avulla analysoitiin tapahtuman vaikuttavuutta. Visit Espoo toteutti yhteistyössä Forum Virium Helsingin ja Helsingin kaupungin kanssa pilottitutkimuksen, jonka tavoitteena on auttaa matkailukohteen tapahtumatuottajia ja matkailuyrityksiä tapahtumatiedon keräämisessä, analysoinnissa ja hyödyntämisessä.

Vastauksia saatiin pääosin kahta reittiä, katsojilta lipun oston yhteydessä saadun sähköpostiosoitteen kautta sekä urheilijoille tapahtuman jälkeen lähetetyn kyselyn kautta. Tapahtuma oli kansainvälisesti merkittävä, joka näkyi vastaajien jakaumassa, 32,4% vastaajista oli ulkomaalaisia. Tapahtumaan tullut matkailija oli tyypillisesti 45-54- vuotias katsoja, joka matkusti perheen kanssa tai yksin ja majoittui hotellissa. Leppävaaran urheilupuisto ja suorituspaikat saivat keskiarvoltaan arvosanaksi noin 8,5 (asteikko 1-10), ja Espoo tapahtumakaupunkina ylsi arvosanaan yli 8. Kilpailujen tunnelma sai paljon positiivista palautetta.

Yöpyneiden kokonaiskulutus eli kokonaistulo tapahtumasta, kun lasketaan yhteen kävijöiden sekä eri maiden liittojen urheilijoiden kulut (majoitus, ruokailu, liikkuminen), oli yli kaksi miljoonaa euroa.

TV-lähetykset keräsivät kiitettävästi katsojia: parhaimmillaan kisapäivien aikana katsojia oli ruutujen ääressä yli 700 000 ja lähetykskohtaisten katsojahuippujen keskiarvokin oli neljän päivän aikana yli 430 000. Lisäksi kilpailuja seurattiin YLE Areenassa. Visit Espoon somekanavissa julkaisut aiheesta keräsivät yli 100 000 näyttökertaa ja U23 Espoon some-tileillä oli tuhansia seuraajia ennen kisoja ja sen jälkeen. Osa kilpailupäivistä oli loppuunmyyty paikan päällä.

Tapahtumaan saapuneiden matkailijoiden keskimääräinen hiilijalanjälki oli 0,208kgCO₂e/km. Alle 23 -vuotiaiden EM kilpailujen kohdalla korkea liikkumisen hiilijalanjälki selittyi runsaalla lentomatrustuksella, joka on välttämätöntä kansainvälisen tapahtuman osalta.

Kesän jälkeen olemme olleet mukana seuraavissa yhteistyötapahtumissa:

- Espoo liikkuu Tournament 25.-27.8.23, tapahtumakeskus Tapiolan urheilupuisto Tapiolan Honka ja Espoo Basket Team järjestivät perinteisen ja jokavuotisen juniorikoripalloturnauksen yhdessä jo 24. kerran. Leppävaaran Pyrintö oli mukana tapahtuman toteuttamisessa. Espoo täyttyi nuorista koripalloilijoista 25.-27.8.2023. Espoo liikkuu-turnaukseen osallistui 6–19-vuotiaat koripalloilijat Suomesta ja muualta Euroopasta. Turnaukseen osallistui yli 500 joukkuetta eli yli 5 000 junioripelaajaa, joista noin 20 joukkuetta oli ulkomaalaisia joukkueita: Ruotsista, Baltiasta ja Keski-Euroopasta. Otteluita pelattiin yli 50 kentällä Espoossa, Kauniaisissa sekä Helsingin puolella. Turnauksessa oli noin 1 500 vapaaehtoistyöntekijää ja katsojia noin 10 000 henkilöä. Aiemmin Tallink Tournament-nimellä tunnettu turnaus oli nyt ensimmäistä vuotta, Espoo liikkuu Tournament, joka toteutettiin yhteistyössä Espoon liikunnan ja urheilun kanssa.

- Espoo Rantamaraton 16.9.23, tapahtumakeskus Otaniemi
- #BeActive - Euroopan urheiluviikko 23.-30.9.23 – School Action Day 28.9.23, Leppävaaran urheilupuisto
School Action Day –tapahtumaan osallistui Espoon, Helsingin ja Vantaan ala- ja yläkoulun oppilaita yhteensä 3 500, liikunnallisia toimintapisteitä oli 101 kpl, joita 60 eri seuraa ja liitto, Omnian ja Arcadan oppilaitokset sekä kaupunkien liikunnanohjaajat järjestivät.
- Finlandia Trophy Espoo 6.-8.10.23, Espoo Metro Areena
- Synchro Gaala 28.10.2023, Espoo Metro Areena

Digitaalisen liikunnan ja urheilun EU- hanke etenee suunnitellusti. Hankkeen puitteissa toteutetaan pilottikokeiluja, joihin ulkopuoliset toimijat voivat hakea. Toisen kierroksen pilotit ovat alkaneet syyskuussa. Pilottihankkeita on tässä vaiheessa yhteensä seitsemän ja niissä hyödynnetään digitaalisuutta ja urheilua monilla eri tavoin. Mukana on e-urheilua, hyvinvointisovelluksia ja liikuntapelejä. Hanke on kumppaneidensa kanssa alkusyksystä osallistunut seuraaviin tapahtumiin: School Action Day ja Iso Omena Cup.

Sisäisen viestinnän kehittäminen on tulosyksikkömme yksi toimintavuoden tavoitteista. Henkilökuntamme vastasi viestintää koskevaan kyselyyn. Vastauksien ja perusteella olemme laatineet sisäisen viestinnän tavoitteet: 1) roolien selkeyttäminen, 2) viestintäkanavien kehittäminen, 3) yhteistyön ja yhteisöllisyyden lisääminen ja 4) viestinkulun varmistaminen. Tavoitteiden alle on määritelty toimenpiteet, seurattavat mittarit ja niiden perusteella vahvistamme oman viestintästrategian. Strategian toimenpiteet etenevät suunnitelmien mukaisesti.

Liikunnan ja urheilun, suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen sekä Espoon Telinetaitureiden yhteinen Leiki ja liiku- toiminta on alkanut liikuntahalli Kameleontenissa elokuun lopussa. Leiki ja liiku- toiminnan pilottivaihe on suunnattu Leppävaaran alueen 5- ja 6-vuotiaille. Toiminta on alkanut hyvin. Ohjattuja Leiki ja liiku-ryhmiä on n. 13 ryhmää/ viikko ja edelleen pyrimme kasvattamaan ryhmien kokoa ja ryhmien määrää/viikko.

Vaikuttavuuden johtamisen ensimmäisessä pilotissa tutkimme liikunnan vaikuttavuutta ikäihmisten terveydelliseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Kyselytutkimus kohdistetaan 66- ja 67-vuotiaisiin senioreihin, he eivät vielä ole +68 palveluiden piirissä. Olemme myös käynnistäneet toisen pilotin, joka käsittelee ulkokuntosalien vaikuttavuutta lähiliikuntapaikkoina. Piloteissa saatuja tietoja tullaan hyödyntämään Espoon liikunnan ja urheilun palveluiden kehittämisessä.

Liikunnan ja urheilun talouden toteutuminen

Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelma (Take)

Take-toimenpiteet toteutuvat suunnitelmien mukaisesti myös vuonna 2023. Yhtenä toimenpiteenä Takessa on maksutuottojen lisääminen, johon sisältyy maauimalahinnoittelun muutos. Muutoksen vaikutus tuloihin on arviolta n. +0,1 milj. Euroa, jota ei ole huomioitu talousarviossa. Päätös hinnoittelumuutoksesta tehtiin alkuvuonna, jolloin se ei ehtinyt talousarvioon.

Leppävaaran maauimalan avautuminen myöhästyi vajaalla kuukaudella, joka vaikuttaa tulokertymään. Viivästyksen vaikutusta maksutuloihin arvioidaan vielä.

Liikunnan Take-ohjelma toteutuu lähes kokonaan suunnitelmien mukaisesti. Oman toiminnan tehokkuuden parantamisen toimenpiteet, kuten kenttien hoidon tehostamisen

toimenpiteet ovat jo saavuttaneet tavoitesäästön 100 000 euroa. Toimenpiteitä jatketaan kuitenkin vuoden 2025 loppuun saakka. Olarin uimahallin säästötavoite ei tule toteutumaan TakE-kauden aikana.

Yleisessä henkilöstösäästöavoitteessa olemme edenneet suunnitelmien mukaisesti. Vuosille 2024 ja 2025 asetetulle HTV-säästöavoitteelle suunnitellaan korvaavaa toimenpidettä. Säästövapaiden pitäminen on edennyt odotettua paremmin, ja tavoite on jo saavutettu. Toimenpidettä jatketaan kuitenkin edelleen, ja säästövapaat pyritään jatkossakin pitämään mahdollisimman nopeasti pois. Myös erilliskorvauksissa, kuten matkojen, majoitusten ja maksullisten koulutusten vähentämisessä, olemme saavuttaneet tavoitteet etuajassa.

Käyttötalous

Talousarvion menojen arvioidaan ylittyvän 1,2 milj. eurolla.

Vahvistetun talousarvion jälkeen Tilapalvelut-liikelaitos ilmoitti koulujen liikuntatilojen vuokrien korotuksesta, n. 0,8 milj. eurolla sekä Matinkylän uimahallin hoitovastikkeen korotuksesta n. 0,4 milj. eurolla.

Matinkylän uimahallin teräsaltaan takuukorjaus on 1.11.-31.12.23, joka vaikuttaa suoritemääriin. Uimahallien suoritemäärät tulevat muissakin uimahalleissa alittamaan talousarvion suoritemäärät. Uimahallien kävijämäärissä ei ole vielä päästy koronaa edeltävälle tasolle. Leppävaaran maauimalan avaamisen viivästyminen alensi kävijämääriä. Myös säällä on merkittävä vaikutus uimahallien kävijämääriin. Kokonaisuudessaan uimahallien kävijämäärien alenemisen vaikutus tuloarvioon on n. -0,7 milj. euroa.

Talousarviomuutokset menojen ylitykseen ja tulojen alitukseen haetaan OVK 3:n yhteydessä.

Liikunnan ja urheilun tulojen arvioidaan olevan 6,8 milj. euroa ja menojen 57,4 milj. euroa tilanteessa 31.12.2023. Toimintakatteen arvioidaan olevan n. 50,6 milj. euroa.

OVK Tulot, menot, netto (käyttötalous)

KuluvaVuosi	Virallinen Liikunnan ja urheilun tulosyksikkö KaikkiKumppanit Kaikki tuotteet KaikkiProjektit Kauden saldo Kaikki toiminnot Sitovat tasot Erityisrakenne						
	Tilinpäätös 2022	Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarviomuutokset 2023	Talousarvio 2023 muutoksin	Ennuste 2023	Ennusteen poikkeama	
1 000 EUR							
Toimintatulot	7 236	7 512	0	7 512	6 812	-700	
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0		
Toimintamenot	-51 724	-56 129	-37	-56 166	-57 379	-1 213	
Toimintakate	-44 488	-48 617	-37	-48 654	-50 567	-1 913	

Investoinnit

Investointien arvioidaan ylittyvän 0,05 milj. eurolla. Liikuntapaikkojen perusparantamiseen varattu määräraha on n.1,4 milj. euroa ja koneisiin ja kalustoon varattu määräraha on n. 1,7 milj. euroa.

Perusparantamismäärärahalla tehdään mm. kuntoportaat Olariin, Espoonlahden urheilupuiston tenniskentät, uusitaan Matinkylän urheilupuiston tekonurmi ja asennetaan

vanha nurmi Nöykkiön koulun kentälle. Lisäksi uusitaan Espoonlahden urheilupuiston teknurmen täyte ympäristöystävällisellä vaihtoehdolla.

Koneiden ja kaluston määrärahalla uusitaan venesatamien huonokuntoisia laitureita, kalustetaan kaupungin tiloja liikuntahalli Kameleontenissa, rakennetaan ulkokuntosaleja ja hankitaan mm. uusi latukone. Kameleontenin ensikertainen kalustaminen oli n. 0,2milj. euroa arvioitua suurempi. Muutamia investointeja pystyttiin siirtämään ensi vuodelle, joten arvioitu ylitys jäi 0,05 milj. euroon.

Investointiraportti, Liikunta ja urheilu

	Käyttösuunnitelma (muutettu) 2023	Jäljellä KS Total - Toteuma	Ennuste 2023
	✓	✓	
	Vuosi yhteensä		
Muut Investointiprojektit	3 096 000	3 096 000	3 151 000
Liikuntapaikkojen perusparantaminen	1 416 000	1 416 000	1 416 000
Koneet ja kalusto	1 680 000	1 680 000	1 735 000